

Az isteni szeretet haragja

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Zsoltárok 78; Jeremiás 51:24-25;
Jónás 4:1-4; Máté 10:8; 21:12-13; Róma 12:17-21

„Pedig ő irgalmas és bűnbocsátó, nem semmisít meg, sőt sokszor elfordítja haragját, és nem engedi fölgerjedni indulatát” (Zsolt 78:38, ÚRK).

Sokat említjük Isten könyörületeségét, azt viszont többen zavarónak találják, hogy Isten haragudhat is. Szerintük soha nem kellene haragot kifejeznie, hiszen Ő a szeretet. Ez az elképzelés azonban téves. Isten haragja éppen a szeretetéből fakad.

Vannak, akik az Ószövetség Istenét haragvónak, az Újszövetséget pedig szerető Istennek gondolják. Azonban csak egy Isten létezik, akit mind a két testamentum ugyanolyannak nyilatkoztat ki. A szeretet Istene valóban haragra gerjed a gonoszság miatt, de pontosan azért, mert Ő a szeretet. Jézus is kifejezte a rossz miatti nagy haragját, és az Újszövetség számos helyen szól Isten jogos és megfelelő mértékű haragjáról.

Isten haragja mindig jogos és szeretetből fakadó reakció a rosszra és az igaz ságtalanságra; jogos neheztelés, amit tökéletes jóság és szeretet motivál, minden teremtmény jólétét szolgálja. Egyszerűen szólva ez a szeretet kellő válasza mindarra, ami rossz és igazságtalan. A gonoszság indulatra gerjeszti Istent, fellép a rossz áldozatai érdekében, az elkövetők ellen. Haragja valójában szeretetének másféle kifejezése.

GONOSZSÁG MIATTI SZOMORÚSÁG

A Biblia Istene szereti az igazságot és gyűlöli a gonoszságot. A bűn és a gonoszság haragra gerjeszti, szenvedélyesen fellép az elnyomottak és bántalmazottak érdekében, még olyan esetekben is, amikor a rossz elsősorban önmagának árt. Isten azért gyűlöli a gonoszságot, mert az mindig árt a teremtményeinek, akkor is, amikor önmagát sebzi meg. A bibliai beszámolókból Istent újból és újból haragra gerjeszti az, amit a teológusok a lázadás ciklusának neveznek.

A nép lázad Isten ellen és gonoszságot cselekszik, időnként égbekiáltó szörnyűségeket követ el, mint pl. a gyermekáldozat és más irtóztatós dolgok.

Isten a nép döntései miatt visszavonul tőlük.

A nép idegen nemzetek elnyomása alá kerül.

Az emberek Istenhez kiáltanak szabadításért.

Isten kegyelmesen megszabadítja őket.

A nép újból lázad Isten ellen, gyakran még a korábbinál is kirívóbb módon.

Az égbekiáltó bűnök ciklusát és a hűtlenséget azonban Isten újból és újból végtelen hűséggel, hosszútűréssel, türelemmel, bámulatos kegyelemmel és mélységes könyörülettel fogadja.

Olvassuk el a 78. zsoltárt! Hogyan reagál Isten a nép sorozatos lázadására?

A Biblia szerint összefonódik a szeretet és az igazság. Az isteni harag a szeretet megfelelő válasza a gonoszságra, mivel a gonoszság mindig árt valakinek, akit Isten szeret. Nincs rá példa a Szentírásban, hogy Isten önkényes vagy igazságtalan módon gerjedne haragra.

Isten népe újból és újból elhagyta és elárulta az Urat, Ő évszázadokon át mégis türelmesen körülvette őket kegyelmével, minden várakozást felülmúlva (Neh 9:7-33), így mutatta be hosszútűró kegyelmének és irgalmas szeretetének elképzelhetetlen mélységét. Isten valóban *„irgalmas és bűnbocsátó, nem semmisít meg, sőt sokszor elfordítja haragját, és nem engedi fölgerjedni indulatát”* (Zsolt 78:38, ÚRK).

Bizonyára volt már, hogy haragudtál valamilyen gonoszság miatt, amit valakivel elkövettek. Ilyen tapasztalatok után hogyan érthetjük meg jobban Isten haragját a gonoszság láttán?

KÉSEDELMES A HARAGRA

Isten haragra gerjed a gonoszság miatt, mert Ő maga a szeretet. Annyira együttérző és jóakarátú, hogy az egyik bibliai próféta éppen túlságos kegyelmességét hozta fel ellene!

Gondolkodjunk el Jónás történetén, és azon, milyen reakciót váltott ki a prófétából, hogy Jón 4:1-4 szakasza szerint Isten megkegyelmezett és megbocsátott Ninive lakóinak! Mit árul ez el Jónásról és Istenről (lásd még Mt 10:8)?

Két szempontból is sokatmondó Jónás reakciója. Először is kitűnik belőle a próféta keményszívűsége. Gyűlölte az asszírokat azért, amit Izraellel tettek, és nem akarta, hogy Isten egy kicsit is könyörüljön rajtuk. Micsoda tanulság ez a számunkra! Vigyázzunk, nehogy mi is így viszonyuljunk másokhoz, még ha érthető volna is! A kegyelem nem érdemekért jár. Azoknak kell leginkább tisztában lenni ezzel, akik már tapasztalták Isten kegyelmét, ezért így forduljanak másokhoz is. Másodszor pedig Jónás reakciója azt emeli ki, hogy Isten jellemének központi része a könyörület és a kegyelem. A próféta tisztában volt Isten kegyelmességével. Pontosan azért tudta, hogy az Úr végül majd csak nem ítéli meg Ninivét, mert „*kegyelmes és irgalmas... kése delmes a haragra és nagy a kegyelme*” (Jón 4:2, ÚRK). Igazságosan és kegyelmesen bánik minden emberrel és néppel. Az a héber kifejezés, ami a fordításban „*nagy türelmű*” (KAR), „*kése delmes a haragra*” (RÚF, ÚRK), szó szerint azt jelenti, hogy „hosszú az orra”. A héber szólásmódban ez a hasonlat összekapcsolja a haragot az orral, és a hosszú orr metaforája arra utal, hogy milyen soká gerjed valaki haragra. Az Isten „hosszú orrára” tett utalás tehát azt az üzenetet közvetíti, hogy Ő kése delmes a haragra, hosszútűrő. Az emberek gyorsan méregbe gurulnak, Isten azonban különösen béketűrő és türelmes, ingyen, bőven árasztja kegyelmét, miközben nem igazolja a bűnt, nem fordítja el a tekintetét, amikor igazságtalanság történik. A kereszt által Ő maga szerez engesztelést a bűnért és a rosszért, hogy igazságos lehessen, ugyanakkor megigazíthassa a benne hívőket (Róm 3:25-26).

Volt már, hogy nem tudtál megkönyörülni valakin, kegyelmezni annak, aki ártott neked? Hogyan lehet ilyen esetben arra gondolni, amit Isten értünk tett, hogy így, Isten bőséges kegyelmét tapasztalva megbocsátóbbak lehessünk másokkal? Hogyan lehet kegyelmet gyakorolni anélkül, hogy engedélyt adnánk a bűnre, a bántalmazásra, az elnyomásra?

JOGOS HARAG

A haragnak számos elfogadhatatlan formája van, ám a Biblia szerint van „jogos harag” is. Képzeljük el, hogy egy édesanya a játszótérre viszi három éves kislányát, akit hirtelen megtámad egy férfi. Vajon nem haragszik az anya? Dehogynem! Ilyen körülmények között a harag a megfelelő reakció. Ez a példa segít megérteni Isten „jogos haragját”.

Olvassuk el Mt 21:12-13 és Jn 2:14-15 verseit! Mit árul el Istennek a bűn miatti haragja arról, amit Jézus a templomban tett?

Jézus a jogos harag „Isten szerinti buzgalomával” fordult azok felé, akik közönséges helyként tekintettek Isten templomára, „*rablók barlangjává*” (ÚRK) tették azt, nyereszkedtek özvegyek, árvák és szegények kárán (Mt 21:13; vö. Jn 2:16). Az Isten kegyelmes megbocsátását és a bűnösök megtisztítását jelképező templomot arra használták, hogy becsapják és elnyomják a legsebezhetőbbeket. Hogyne haragudott volna Jézus ennek az égbekiáltó bűnnek a láttán?

Mk 10:13-14 és 3:4-5 verseiben további példákat találunk Jézus jogos haragjára. Amikor az emberek kisgyerekeket vittek hozzá, „*a tanítványok pedig megdorgálták azokat*”, Jézus „*haragra gerjedt, és azt mondta nekik: Endjétek hozzám jönni a kisgyerekeket*” (Mk 10:13-14, ÚRK).

Máskor a farizeusok szombatrontással vádolták Jézust, mert szombaton gyógyított, erre Ő megkérdezte: „*Szabad-e szombaton jót vagy rosszat tenni? Életet menteni vagy kioltani*” (Mk 3:4, ÚRK)? „*Ő pedig bánkódva szívük keménysége miatt haragosan végignézett rajtuk*” (Mk 3:5, ÚRK), majd meggyógyította a beteget. Haragját az Ige összefüggésbe hozza a szívük keménysége miatt érzett fájdalommal. Ez Isten szeretetből fakadó, jogos haragja, éppen úgy, mint az ószövetségi esetekben. Hogyne bántaná a szeretetet a rossz, főleg ha szeretete tárgyának árt?

Mit tehetünk, nehogy igazolni próbáljuk önző haragunkat, mintha jogos felháborodás volna? Miért igen könnyű ebbe a hibába esni? Hogyan tarthatjuk magunkat távol ettől a csapdától?

ISTEN NEM BÁNT SZÁNDÉKOSAN

Isten az egész Bibliában újból és újból bemutatja, hogy az elnyomottak oldalán áll, a támadók és elnyomók pedig joggal gerjesztik haragra. Nem haragudna, ha nem történe rossz. Haragja csak és kizárólag azok ellen fordul, akik ártanak teremtményeinek.

Isten nem bánt szándékosan (szó szerint: „*szíve szerint*”). Nem akarja ítélettel sújtani a gonoszságok elkövetőit, de a szeretet megkívánja, hogy végül megtörténjen az igazságszolgáltatás.

Ezt mutatja, hogy Isten sokáig megbocsátott népének, újabb és újabb lehetőségeket adott nekik a megtérésre és a megbékélésre. A próféták által folyamatosan szólt hozzájuk, de a nép nem akart hallgatni rá (lásd Zsolt 81:12-15; Jer 35:14-17).

Vessük össze Ezsd 5:12 és Jer 51:24-25, 44 verseit! Miért érte el az ítélet Jeruzsálemet Babilon által (lásd még 2Krón 36:16)?

Ezsdrás 5. fejezete szerint a nép kitartóan, megbánást nem tanúsítva ingerelte haragra Istent, aki végül visszavonult tőlük, és „*a babilóniai káldeus királynak, Nebukadneccarnak a kezébe adta őket*” (Ezsd 5:12, ÚRK), de csak azután, hogy „*már nem volt segítség*” (2Krón 36:16, ÚRK). Isten később Babilont is megítélte a Júdára mért nagy pusztítás miatt (Jer 51:24-25, 44; vö. Zak 1:15).

Több ítélettel kapcsolatban olvashatjuk a Szentírásban, hogy Isten az elenségei „*kezébe adta*” népét (Bír 2:13-14; Zsolt 106:41-42), mivel elfordultak tőle és más népek „*isteneit*” szolgálták (5Móz 29:24-26; Bír 10:6-16). Istennek a gonoszság elleni haragja azzal éri el tetőfokát, amikor egyszer s mindenkorra eltöröl minden rosszat. Ez abból fakad, hogy minden teremtményét szereti, a világmindenség örök javát keresi. Éppen ez forgott kockán a bűn, a lázadás és a gonoszság egész kérdésében.

Isten nem akar ítélet alá rekeszteni senkit. Hogyan segít ez megérteni az isteni harag kérdését? Isten késedelmes a haragra, tehát nem kellene nekünk is türelmesebbnek lennünk a körülöttünk élőkkel? Hogyan lehet ezt megtenni, miközben védjük a bántalmazottakat és törődünk velük?

EGYÜTTÉRZÉSSEL

„Rettenetes” az isteni harag, de semmiképpen nem áll ellentétben az erkölcssel vagy a szeretettel. Ellenkezőleg! Isten azért juttatja kifejezésre haragját a gonoszsággal szemben, mert Ő a szeretet. Haragja rettenetes a rossz aljassága miatt, ami tiszta jóságának és dicsőségének szöges ellentéte.

A szeretet a fontos Isten számára, a harag nem. Ahol nincs gonoszság vagy igazságtalanság, ott harag sincs. Végül Istennek a legnagyobb szeretetből fakadó tette, a gonoszságnak a világegyetemből való kiirtása eltünteti a haragot is, mert soha többé semmiféle igazságtalanság vagy gonoszság nem lesz. Örökkön örökké csak végtelen boldogság és igazság lesz majd a tökéletes szeretet kapcsolatában. Isten nem gerjed haragra többet, mert soha nem lesz azt kiváltó ok. Csodálatos gondolat!

Némelyek attól tartanak, hogy lesznek, akik Isten haragját talán felhatalmazásnak tekintik az emberi bosszúra. Olvassuk el 5Móz 32:35, Péld 20:22, 24:29, Róm 12:17-21 és Zsid 10:30 verseit! Mit mondanak ezek az igék a bosszúról?

A Szentírás szerint Isten joga, hogy ítéletet tartson, és amikor arra kerül a sor, Ő mindig tökéletesen igazságos. Az Ó- és az Újszövetség is Isten jogának nevezi a bosszút. Pál így ír: „*Magatokért bosszút ne álljatok szerelmeseim, hanem adjatok helyet ama haragnak; mert meg van írva: Enyém a bosszúállás, én megfizetek, ezt mondja az Úr*” (Róm 12:19, idézi 5Móz 32:35 versét).

Isten végül megítéli az igazságtalanságot és a gonoszságot, ugyanakkor Krisztus menekvést biztosított minden benne hívőnek. Jézus „*megszabadít minket az eljövendő haragtól*” (1Thessz 1:10, ÚRK; vö. Róm 5:8-9), Isten terve szerint: „*Mert nem haragra rendelt minket az Isten, hanem arra, hogy üdvösséget szerezzünk a mi Urunk Jézus Krisztus által*” (1Thessz 5:9). Isten nem közömbösíti a haragját, hanem aki hisz Jézusban, az általa megszabadulhat.

Krisztus engesztelő halála hogyan szerezhet érvényt az igazságnak, miközben megszabadít bennünket a haragtól? Vannak hiányosságaink, Krisztus mégis lehetővé teszi a szabadulásunkat. Ennek fényében miért kell kegyelmesebbnek lennünk az emberekkel?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. Budapest, 1993, Advent Kiadó, „Bálványimádás a Sínai hegynél” c. fejezet, 273-288. o.

Az aranyborjúval kapcsolatban ezt olvashatjuk: „Az izraeliták az árulás bűnét követték el. Árulásukat pedig éppen olyan Király ellen követték el, aki jótéményeivel halmozta el őket, és akinek önként fogadtak engedelmességet. Az isteni kormányzat további fenntartása érdekében a vétkesnek jogosan bűnhődnie kell. Isten irgalmassága azonban még ebben az esetben is megmutatkozott. Isten eleget tett törvénye követelményeinek, mindenkinek szabad választást biztosítva, s ezzel lehetőséget adott nekik a bűnbánatra. Isten csak azokat engedte elpusztítani, akik kitartottak az ellene való lázadás és a bálványok imádása mellett. Ezt a bűnt azért is meg kellett büntetni, hogy a környező nemzetek világosan lássák: a bálványimádás milyen nagymértékben magára vonja Isten haragját. Az ítélet végrehajtását a bűnösön Mózesnek fel kellett jegyeznie ünnepélyes és nyilvános tiltakozásként az árulók és a bálványimádók bűne ellen. Mivel az izraelitáknak kárhozhatniuk kellett a szomszédos törzsek bálványimádását, ezért később ellenségeik szemükre vethetik azt a vádat, hogy az a nép, amely saját Istenének vallja Jahvét, borjút készített és imádott a Hőreben. Bár elismerték ezt a megszegyenítő igazságot, de Izrael rá tudott mutatni a vétkesek rettenetes sorsára bizonyítékként, hogy Isten a bűnüket nem bocsátotta meg és nem mentette fel őket a büntetés alól. A szeretetnek, nem kevésbé mint az igazságnak, meg kell követelnie, hogy Isten ítéletet rójon ki a bűnre... Isten irgalma volt az, hogy csak ezreknek kellett elpusztulnia, hogy hasonló ítélettel ne kelljen milliókra lesújtania” (i. m. 281-282. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Vajon miért küzdenek olyan sokan az isteni harag gondolatával? Mi segíthet ezt megérteni?
- 2) Milyen problémákat okoz, ha az ember bosszút akar állni – ami nem következik be, ha Istenre hagyjuk a bosszúállást?
- 3) Hogyan mutatkozott meg a kegyelem is az aranyborjú miatti isteni ítéletben? Még milyen bibliai példát említhetünk arra, hogy Isten ítélete a szeretet cselekedete?
- 4) Elismerjük, hogy Isten joggal haragszik a gonoszságra és az ítélete tökéletesen igazságos. Mi viszont miért ne ítéljünk meg senkit? Beszélgessünk erről 1Kor 4:5 fényében!

RÉPÁSSY MÁRIA:

KORUNK SZAVA

Gyorsan! Sietni..., sietni –
zúgja a gyárban a gép.
Megállás nélkül menni,
menni..., tenni..., tenni!
Kopogva iramlik utcán a nép.

Ki sokat markol,
keveset kap.
Félig mondja ki a szót,
csak sietve teszi a jót.

Sietségében a lényeket felejt.
Nem hagy maga után
békét, nyugalmat.
Nem olyan, ki megnyugvást
és vigasztalást adhat.

Ne rohanj, ne siess,
nincs sok értelme!
Jézus sohasem sietett;
ő mindig csak egészen
és egyet tett.

Odafigyelt szívvel, lélekkel.
Tanított, gyógyított,
bűnöket bocsájtott.
Gyakorolt irgalmasságot,
védte, hirdette az igazságot.

Körül járt, jót tévén,
vigaszt, erőt osztott.
Sietve nem szólott, és
mindent megoldott...!